

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSBESLUTNING nr. 50/2002/EF

2003/EØS/49/33

av 7. desember 2001

**om iverksetting av Fellesskapets handlingsprogram for å fremme samarbeid mellom medlemsstatene
om bekjempelse av sosial utstøting(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

Rådet og Kommisjonen i fellesskap 7. desember 2000, ha
som mål å bekjempe sosial utstøting.

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
fellesskap, særlig artikkel 137 nr. 2 annet og tredje ledd,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale
komité⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾,
på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av
18. september 2001, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til traktatens artikkel 2 skal en av Fellesskapets
oppgaver være å fremme et høyt nivå for sysselsetting
og sosial trygghet, en høyning av levestandarden og
livskvaliteten i hele Fellesskapet, og økonomisk og sosial
utjevning.
- 2) I henhold til traktatens artikkel 136 skal Fellesskapet
og medlemsstatene, som merker seg de grunnleggende
politiske prinsippene slik de er fastsatt i Den europeiske
sosialpakt undertegnet i Torino 18. oktober 1961, i
Europarådets reviderte sosialpakt (1996), særlig i
artikkel 30 om retten til vern mot fattigdom og sosial
utstøting, og i fellesskapspakten om grunnleggende
sosiale rettigheter for arbeidstakere av 1989, og som også
er seg bevisst de rettigheter og prinsipper som anerkjennes
ved Den europeiske unions pakt om grunnleggende
rettigheter⁽⁵⁾, som ble kunngjort av Europaparlamentet,

- 3) Rådet oppfordrer i sin rekommandasjon
92/441/EØF⁽⁶⁾ medlemsstatene til å anerkjenne at alle
har en grunnleggende rett til inntekter og ytelser som
er tilstrekkelige til å kunne leve et menneskeverdig liv.
I rekommandasjon 92/442/EØF⁽⁷⁾ oppfordrer Rådet
medlemsstatene til å garantere et inntektsnivå som er
forenlig med et menneskeverdig liv. I sine konklusjoner
av 17. desember 1999⁽⁸⁾ forplikter Rådet seg til å fremme
sosial integrasjon som et av målene for moderniseringen
og forbedringen av systemer for sosial trygghet.
- 4) Europaparlamentet, Den økonomiske og sosiale komité
og Regionkomiteen har alle oppfordret Fellesskapet
til å øke sitt bidrag til medlemsstatenes innsats for å
forebygge og bekjempe sosial utstøting.
- 5) I kommisjonsmeldingen «Å skape et Europa for alle»
av 1. mars 2000 ble det redegjort for den utfordring
som sosial utstøting og fattigdom utgjør samt for de
eksisterende politiske tiltakene i medlemsstatene og på
fellesskapsplan, og på bakgrunn av dette ble det foreslått
en ny giv til samarbeidet i Den europeiske union på dette
området.
- 6) Det europeiske råd i Lisboa 23. og 24. mars 2000 fastslo
at det å fremme sosial integrasjon skal være uløselig
knyttet til Unionens overordnede strategi for å nå det
strategiske mål for neste tiår, som er å bli den mest
konkurransedyktige og dynamiske kunnskapsøkonomi i
verden, med mulighet til å skape bærekraftig økonomisk
vekst, flere og bedre arbeidsplasser og større sosial
utjevning.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 10 av 12.1.2002, s. 1, er
omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 111/2002 av 12. juli 2002 om
endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder
utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps
Tidende nr. 54 av 31.10.2002, s. 24.

⁽¹⁾ EFT C 337 E av 28.11.2000, s. 130 og EFT C 96 E av 27.3.2001, s. 229.

⁽²⁾ EFT C 14 av 16.1.2001, s. 69.

⁽³⁾ EFT C 144 av 16.5.2001, s. 52.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 16. november 2000 (EFT C 223 av 8.8.2001,
s. 284), Rådets felles holdning av 12. februar 2001 (EFT C 93 av 23.3.2001,
s. 11) og europaparlamentsbeslutning av 17. mai 2001. Europaparlamentsbe
slutning av 15. november 2001 og rådsbeslutning av 21. november 2001.

⁽⁵⁾ EFT C 364 av 18.12.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 245 av 26.8.1992, s. 46.

⁽⁷⁾ EFT L 245 av 26.8.1992, s. 49.

⁽⁸⁾ EFT C 8 av 12.1.2000, s. 7.

- det som nødvendig å gjøre en betydelig innsats for å utrydde fattigdom ved at det fastsettes passende mål. Slike mål ble fastsatt av Det europeiske råd i Nice 7., 8. og 9. desember 2000.
- 8) Det europeiske råd i Lisboa fastslo videre at det nye kunnskapssamfunnet gir muligheter for å redusere sosial utstøting, både ved å skape økonomiske vilkår for større velstand gjennom økt vekst og sysselsetting, og ved å åpne for nye måter å delta i samfunnet på. Samtidig innebærer det en fare for et stadig større skille mellom dem som har tilgang til kunnskap, og dem som holdes utenfor. Det europeiske råd i Lisboa erkjente at politikkenes mål må være å unngå denne faren og utnytte disse nye mulighetene best mulig, samt at det beste vernet mot sosial utstøting er et arbeid.
- 9) Det europeiske råd var dessuten enig om at politiske tiltak for å bekjempe sosial utstøting bør bygge på en åpen samordningsmetode som kombinerer nasjonale handlingsplaner og et initiativ fra Kommisjonen til samarbeid.
- 10) Kommisjonens initiativ, som består av et forslag til et flerårig handlingsprogram utformet for å fremme samarbeid mellom medlemsstater, bør ta sikte på å øke kunnskapene, utvikle utveksling av opplysninger og beste praksis samt vurdere erfaringer for å gjøre de politiske tiltakene for å bekjempe utstøting mer virkningsfulle og effektive.
- 11) Utarbeiding av harmoniserte undersøkelser og analyser samt undersøkelser av kvalitative og kvantitative indikatorer som det er enighet om, vil utgjøre et grunnlag for utviklingen av den åpne samordningsmetoden.
- 12) Kampen mot sosial utstøting og fattigdom krever lettere tilgang til sysselsetting av god kvalitet samt at alle får tilgang til ressurser, rettigheter, varer og tjenester.
- 13) Tiltak for å bekjempe sosial utstøting bør ha som mål å gi alle mulighet til å kunne forsørge seg selv, enten ved inntektsgivende arbeid eller på annen måte, og til å bli integrert i samfunnet.
- 14) Komiteen for sosial trygghet, som ble nedsatt ved rådsbeslutning 2000/436/EF⁽¹⁾ for å styrke samarbeidet mellom medlemsstatene om politikken på området sosial trygghet, bidrar til utviklingen og den systematiske oppfølgingen av tiltak for å modernisere sosial trygghet og fremme sosial integrasjon i samsvar med formannskapets konklusjoner fra Det europeiske råds møter i Lisboa 23. og 24. mars 2000 og i Feira 19. og 20. juni 2000.
- 15) Mange ikke-statlige organisasjoner på ulike plan (lokalt, regionalt, nasjonalt og europeisk) har erfaring og sakkunnskap innenfor bekjempelse av sosial utstøting og med å opptre som forkjempere på europeisk plan for mennesker som er utsatt for sosial utstøting. Lokale og regionale myndigheter har også erfaring og kunnskap på dette området. Ikke-statlige organisasjoner, partene i arbeidslivet og lokale og regionale myndigheter kan derfor på europeisk plan yte et viktig bidrag til forståelsen av de ulike formene for og virkningene av sosial utstøting samt til å sikre at det ved utarbeidingen og oppfølgingen av programmet tas hensyn til erfaringen til mennesker som har opplevd sosial utstøting.
- 16) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne beslutning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽²⁾.
- 17) For å øke fellesskapstiltakenes tilleggsverdi bør Kommisjonen i samarbeid med medlemsstatene sikre at det på alle plan er sammenheng og komplementaritet mellom de tiltak som gjennomføres innenfor rammen av denne beslutning, og annen relevant fellesskapspolitikk samt andre relevante fellesskapsordninger og -tiltak, særlig innenfor rammen av strukturfondene.
- 18) Det bør rettes særlig oppmerksomhet mot sosial utstøting i tilknytning til den kommende utvidelsen av Unionen.
- 19) I avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen) er det fastsatt et utvidet samarbeid på det sosiale område mellom på den ene side Det europeiske fellesskap og dets medlemsstater, og på den annen side de stater i Det europeiske frihandelsområde (EFTA) som deltar i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EFTA/EØS-stater). Dette programmet bør åpnes for deltaking for søkerstatene i Sentral- og Øst-Europa i samsvar med vilkårene fastsatt i de europeiske avtalene, i deres tilleggsprotokoller og i de respektive assosieringsråds beslutninger, og for Kypros, Malta og Tyrkia; slik deltaking skal finansieres gjennom tilleggsbevilgninger etter framgangsmåter som avtales med disse statene.
- 20) Under gjennomføringen av dette programmet vil arbeid som utføres av andre internasjonale organisasjoner, særlig De forente nasjoner, Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling, Den internasjonale arbeidsorganisasjon og Europarådet, være av særlig interesse.

⁽¹⁾ EFT L 172 av 12.7.2000, s. 26.

⁽²⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

- 21) I denne beslutning fastsettes det for hele programmets varighet en finansiell ramme som utgjør det viktigste referansegrunnlaget for budsjettmyndigheten ved den årlige budsjettbehandlingen som definert i punkt 33 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 6. mai 1999 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin og forbedring av budsjettbehandlingen⁽¹⁾. Beløpet for den foreslåtte finansielle rammen er forenlig med de nåværende finansielle overslag.
- 22) Likestilling mellom kvinner og menn er et viktig, allment spørsmål som har stor betydning for årsakene til og virkningene av utstøting. I henhold til traktatens artikkel 2 og 3 er det dessuten en av Fellesskapets oppgaver å avskaffe ulikheter og fremme likestilling mellom kvinner og menn, og dette bør være et mål for hele Fellesskapets virksomhet.
- 23) Det er viktig å overvåke og vurdere gjennomføringen av programmet for å sikre at målene nås.
- 24) Ettersom målene for det foreslåtte tiltaket med hensyn til Fellesskapets bidrag til bekjempelse av sosial utstøting, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene, blant annet på grunn av behovet for multilaterale partnerskap, tverrnasjonal utveksling av opplysninger og spredning av god praksis i hele Fellesskapet, og de derfor, på grunn av det foreslåtte tiltaks omfang og virkninger, bedre kan virkeliggjøres på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet som fastsatt i samme artikkel, går denne beslutning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene —

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

Iverksetting av programmet

Det skal vedtas et fellesskapshandlingsprogram for å fremme samarbeid mellom medlemsstatene om bekjempelse av sosial utstøting, heretter kalt «programmet», for tidsrommet 1. januar 2002 til 31. desember 2006.

Artikkel 2

Prinsipper

1. Programmet skal inngå i en åpen metode for samordning mellom medlemsstatene med sikte på en avgjørende innsats for å avskaffe sosial utstøting og fattigdom, ved å fastsette hensiktsmessige mål på fellesskapsplan og ved å gjennomføre nasjonale handlingsplaner.
2. Programmet og de nasjonale handlingsplanene skal bidra til bedre forståelse av sosial utstøting, til integrering av bekjempelsen av utstøting i medlemsstatenes og Fellesskapets politikk og tiltak samt til utvikling av prioriterte tiltak som medlemsstatene velger ut fra sine særlige forhold.

3. Ved utforming, gjennomføring og oppfølging av virksomheten innenfor rammen av programmet skal det tas hensyn til de erfaringer som er gjort av medlemsstater på alle berørte plan, av mennesker som er utsatt for sosial utstøting og fattigdom, samt av partene i arbeidslivet, ikke-statlige og frivillige organisasjoner, organer som yter sosiale tjenester og andre aktører som deltar i kampen mot sosial utstøting og fattigdom.

Artikkel 3

Mål

Programmet skal innenfor rammen av den åpne samordningsmetoden nevnt i artikkel 2 nr. 1, støtte samarbeid som gjør det mulig for Fellesskapet og medlemsstatene å gjøre politikken som føres for å bekjempe sosial utstøting, mer effektiv og virkningsfull ved å

- a) øke forståelsen av sosial utstøting og fattigdom, særlig ved hjelp av sammenlignbare indikatorer,
- b) tilrettelegge for drøfting av den politikk som føres og fremme gjensidig læring, blant annet innenfor rammen av nasjonale handlingsplaner, særlig ved hjelp av sammenlignbare indikatorer,
- c) utvikle aktørenes evne til effektivt å ta tak i sosial utstøting og fattigdom og til å fremme nyskapende tilnæringsmåter, særlig gjennom nettverk på europeisk plan og ved å fremme dialogen med alle berørte, også på nasjonalt og regionalt plan.

Artikkel 4

Fellesskapstiltak

1. Med henblikk på å nå målene fastsatt i artikkel 3 kan følgende fellesskapstiltak gjennomføres innenfor en tverrnasjonal ramme:
 - a) analyse av kjennetegn, årsaker, prosesser og tendenser i forbindelse med sosial utstøting, herunder innsamling av statistikk om de ulike formene for sosial utstøting for å sammenligne disse dataene, undersøkelse av kvantitative og kvalitative indikatorer, utvikling av felles metoder og temaundersøkelser,
 - b) utveksling av opplysninger og beste praksis for å fremme utvikling av kvantitative og kvalitative indikatorer på grunnlag av målene fastsatt av Europaparlamentet og Rådet, vurderingskriterier og standardverdier for referansemåling samt overvåking, vurdering og fagfelleevaluering,
 - c) fremming av en dialog mellom de ulike aktørene og støtte til relevant nettverkssamarbeid på europeisk plan mellom organisasjoner som deltar aktivt i kampen mot fattigdom og sosial utstøting, særlig ikke-statlige organisasjoner.
2. Nærmere regler for gjennomføringen av tiltakene nevnt i nr. 1 er fastsatt i vedlegget.

⁽¹⁾ EFT C 172 av 18.6.1999, s. 1.

Artikkel 5

Gjennomføring og samarbeid med medlemsstatene

1. Kommisjonen skal
 - a) sikre gjennomføringen av de fellesskapstiltak som omfattes av dette program,
 - b) regelmessig utveksle synspunkter med representanter for ikke-statlige organisasjoner og partene i arbeidslivet på europeisk plan om utarbeiding, gjennomføring og oppfølging av programmet og om tilknyttede politiske retningslinjer. For dette formål skal Kommisjonen gjøre relevante opplysninger tilgjengelige for ikke-statlige organisasjoner og partene i arbeidslivet. Kommisjonen skal underrette komiteen nedsatt i henhold til artikkel 8 om slike synspunkter,
 - c) fremme et aktivt partnerskap og en aktiv dialog mellom alle som deltar i programmet for å oppmuntre til en integrert og samordnet tilnærningsmåte i kampen mot sosial utstøting og fattigdom.
2. Kommisjonen skal i samarbeid med medlemsstatene ta de nødvendige skritt for å
 - a) fremme alle berørte parter deltaking i programmet,
 - b) sørge for spredning av resultatene av de fellesskapstiltak som iverksettes innenfor rammen av programmet, og
 - c) sørge for hensiktsmessig informasjon, offentliggjøring og oppfølging med hensyn til de fellesskapstiltak som mottar støtte fra programmet.

Artikkel 6

Finansiering

1. Den finansielle rammen for gjennomføring av programmet for tidsrommet nevnt i artikkel 1 skal være 75 millioner euro, herunder tekniske og administrative kostnader.
2. De årlige bevilgninger, herunder bevilgninger til menneskelige ressurser, skal godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor rammen av de finansielle overslag.

Artikkel 7

Gjennomføringsbestemmelser

- 1 De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne beslutning, og som gjelder spørsmålene omhandlet nedenfor, skal vedtas etter framgangsmåten med forvaltningskomité fastsatt i artikkel 8 nr. 2:
 - a) den årlige gjennomføringen av fellesskapstiltak innenfor rammen av programmet, og den årlige arbeidsplanen,
 - b) fordelingen av midler til programmets ulike tiltaksområder,
 - c) retningslinjer for utvelgning av den virksomhet og de organisasjoner som kan motta fellesskapsstøtte,
 - d) kriterier for vurdering av programmet, herunder med hensyn til kostnadseffektivitet, og nærmere regler for spredning og overføring av resultatene.

2. De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne beslutning, og som gjelder alle andre spørsmål, skal vedtas etter framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 8 nr. 3.

Artikkel 8

Komité

1. Kommisjonen skal bistå av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være to måneder.
3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 3 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.
4. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

Artikkel 9

Samarbeid med andre komiteer og forbindelse med Komiteen for sosial trygghet

1. For å sikre sammenheng og komplementaritet mellom programmet og andre tiltak nevnt i artikkel 10, skal Kommisjonen regelmessig underrette komiteen om andre fellesskapstiltak som bidrar til bekjempelse av sosial utstøting. Når det er hensiktsmessig, skal Kommisjonen opprette et regelmessig og strukturert samarbeid mellom denne komiteen og de overvåkingsskomiteer som er nedsatt for annen relevant fellesskapspolitikk og andre relevante fellesskapsordninger og -tiltak.
2. Kommisjonen skal innenfor rammen av de fellesskapstiltak som er omhandlet i denne beslutning, opprette de nødvendige forbindelser med Komiteen for sosial trygghet.

Artikkel 10

Sammenheng og komplementaritet

1. Kommisjonen skal i samarbeid med medlemsstatene sikre den overordnede sammenheng og komplementaritet med annen relevant politikk og andre relevante ordninger og tiltak innenfor Fellesskapet, særlig ved å opprette hensiktsmessige ordninger for å samordne programmets virksomhet med relevant virksomhet innenfor forskning, sysselsetting, økonomisk politikk, industri- og næringspolitikk, likebehandling, innvandring, likestilling mellom kvinner og menn, sosial trygghet, utdannings-, opplærings- og ungdomspolitik og helse samt i forbindelse med utvidelsen og Fellesskapets forbindelser med tredjestater.
2. Medlemsstatene skal anstrenge seg til det ytterste for å sikre sammenheng og komplementaritet mellom virksomhet innenfor rammen av dette program og virksomhet som gjennomføres på nasjonalt, regionalt og lokalt plan.
3. Kommisjonen og medlemsstatene skal sikre sammenheng og komplementaritet mellom tiltak som iverksettes innenfor rammen av dette program, og tiltak som iverksettes på sysselsettingsområdet samt med fellesskapstiltak innenfor rammen av strukturfondene, særlig fellesskapstiltaket EQUAL.

*Artikkel 11***Deltaking for EFTA/EØS-statene, de assosierte stater i Sentral- og Øst-Europa, Kypros, Malta og Tyrkia**

Programmet er åpent for deltaking for

- EFTA/EØS-statene i samsvar med vilkårene fastsatt i EØS-avtalen,
- de assosierte stater i Sentral- og Øst-Europa (ASSØE) i samsvar med vilkårene fastsatt i de europeiske avtaler, deres tilleggsprotokoller og i de respektive assosieringsråds beslutninger,
- Kypros, Malta og Tyrkia, på grunnlag av tilleggsbevilgninger etter framgangsmåter som skal avtales med hver av disse statene.

*Artikkel 12***Overvåking og vurdering**

1. Komiteen skal jevnlig overvåke programmet i samarbeid med medlemsstatene etter framgangsmåten nevnt i artikkel 8 nr. 2.
2. Kommisjonen skal avlegge rapport om politikken overordnede sammenheng med sosial utjevning, herunder hvilken framgang som er oppnådd innenfor rammen av dette program, i sin årlige sammenfattende rapport til Det europeiske råds vårmøte, og Europaparlamentet skal i god tid uttale seg om rapporten.

3. Programmet skal vurderes av Kommisjonen med bistand fra uavhengige sakkyndige ved utgangen av det tredje året og ved avslutningen. Ved vurderingen undersøkes de gjennomførte tiltakenes relevans, effektivitet og kostnadseffektivitet i forhold til målene i artikkel 3. Vurderingen skal også omfatte virkningen av programmet i sin helhet. Ved vurderingen gjennomgås også komplementariteten mellom programmets tiltak og tiltak innenfor rammen av annen relevant fellesskapspolitikk og andre relevante fellesskapsordninger og -tiltak.

4. Kommisjonen skal senest 31. desember 2006 framlegge for Europaparlamentet, Rådet, Den økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen en sluttrapport om gjennomføringen av programmet.

*Artikkel 13***Ikraftttredelse**

Denne beslutning trer i kraft den dag den kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Utferdiget i Brussel, 7. desember 2001.

For Europaparlamentet

N. FONTAINE

President

For Rådet

I. DURANT

Formann

VEDLEGG

RETNINGSLINJER FOR GJENNOMFØRING AV PROGRAMMET

1. Tiltaksområder

Med henblikk på å nå målene fastsatt i artikkel 3 og å gjennomføre fellesskapstiltakene fastsatt i artikkel 4 kan følgende tiltak iverksettes innenfor en tverrnasjonal ramme:

Område 1: Analyse av kjennetegn, prosesser, årsaker og tendenser i forbindelse med sosial utstøting

For å øke forståelsen av fenomenet sosial utstøting kan det gis støtte til følgende tiltak:

- 1.1. Undersøkelser og møter om utviklingen av felles metoder for å måle og forstå fenomenene sosial utstøting og fattigdom, deres omfang, kjennetegn, prosesser, årsaker og tendenser samt om det tekniske arbeidet med å utvikle indikatorer.
- 1.2. Innsamling i medlemsstatene og på fellesskapsplan samt spredning av statistikk om ulike former for sosial utstøting for effektivt å kunne sammenligne slike data. Dette tiltaket bør støtte samarbeidet mellom nasjonale statistikkontorer og Kommisjonen og bedre kildene for statistikk på fellesskapsplan og deres bidrag til analysen av sosial utstøting og fattigdom.
- 1.3. Fremming av nyskapende tilnæringsmåter, utvikling av temaundersøkelser for å bidra til forståelsen av sosial utstøting og behandle emner av felles interesse i tilknytning til utviklingen av politikken i medlemsstatene, herunder nye spørsmål som oppstår i forbindelse med kunnskapssamfunnet.

Det er viktig å gjenspeile erfaringene til personer som utsettes for sosial utstøting og fattigdom, samt å benytte alle relevante kilder til opplysninger om sosial utstøting og fattigdom, herunder opplysninger fra ikke-statlige organisasjoner.

Ved analyse av sosial utstøting og fattigdom vil det bli rettet særlig oppmerksomhet mot disse fenomenenes mange dimensjoner og de berørte sosiale gruppenes ulike situasjoner, herunder fattigdom blant barn, samt de geografiske områdene som er særlig utsatt for sosial utstøting.

Område 2: Samarbeid om politikk og utveksling av opplysninger og beste praksis

For å fremme samarbeid om politikk og gjensidig læring innenfor rammen av nasjonale handlingsplaner kan det gis støtte til følgende tverrnasjonale tiltak:

- 2.1. Tverrnasjonal utveksling med sikte på å overføre opplysninger og god praksis samt oppmuntre til fagfellevurdering ved hjelp av møter/arbeidsgrupper/seminarer om standardverdier for referansemåling eller om politikk og praksis, eller andre former for utveksling, f.eks. felles utvikling av strategier, felles spredning av opplysninger, befaringer og utveksling av personell osv., som organiseres enten på initiativ fra medlemsstater og/eller andre viktige aktører under aktiv medvirkning fra medlemsstatene, eller fra europeiske organisasjoner. Tverrnasjonal utveksling mellom nasjonale observasjonssentre eller andre anerkjente organer kan også gis støtte innenfor dette området.
- 2.2. Arbeid og tekniske undersøkelser utført av sakkyndige i forbindelse med utvikling av indikatorer og standardverdier for referansemåling, herunder i tilknytning til kunnskapssamfunnet.
- 2.3. En årlig rapport om sosial utstøting der det skal redegjøres for framdriften i de tiltakene som er iverksatt, særlig nasjonale handlingsplaner, innenfor den politikk og på de områder som er særlig viktige i kampen mot fattigdom og sosial utstøting.

Siden sosial utstøting er et fenomen med flere dimensjoner, bør det rettes særlig oppmerksomhet mot å utvikle relevant politikk på områdene sosial trygghet, sysselsetting, utdanning og opplæring, helse og boforhold.

Område 3: De ulike aktørers deltaking i og støtte til nettverk på europeisk plan

For å fremme dialogen med alle berørte aktører kan det gis støtte til følgende tiltak:

- 3.1. Grunnfinansiering av de viktigste europeiske nettverk som deltar i kampen mot fattigdom og sosial utstøting; grunnfinansieringen skal ikke overstige 90 % av de kostnader det kan gis støtte til. Denne øvre grensen kan nås bare i unntakstilfeller.
- 3.2. En årlig europeisk rundebordskonferanse om sosial utstøting. Konferansen bør organiseres i nært samarbeid med formannskapet for Rådet for den europeiske union og forberedes i samråd med alle berørte aktører, bl.a. partene i arbeidslivet, representanter for ikke-statlige organisasjoner med erfaring på området samt representanter fra Europaparlamentet, Rådet, Den økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen.

2. Tilgang til programmet

Programmet er, på de vilkår og i henhold til de gjennomføringsbestemmelser som er fastsatt i dette vedlegg, åpent for alle offentlige og/eller private organer, aktører og institusjoner som deltar i kampen mot sosial utstøting, og særlig for

- a) medlemsstater,
- b) lokale og regionale myndigheter,
- c) organer med ansvar for å bekjempe sosial utstøting,
- d) partene i arbeidslivet,
- e) organer som yter sosiale tjenester,
- f) ikke-statlige organisasjoner,
- g) universiteter og forskningsinstitutter,
- h) nasjonale statistikkontorer,
- i) medier.

3. Alminnelige betraktninger

I programmet skal det tas hensyn til resultatene av forberedende tiltak og virksomhet innenfor rammen av annen relevant fellesskapspolitikk og andre relevante fellesskapsordninger og -tiltak.

Under utforming, gjennomføring, oppfølging og vurdering av virksomheten innenfor rammen av programmet, vil det bli tatt hensyn til de erfaringer som er gjort av mennesker som er utsatt for fattigdom og sosial utstøting, av arbeidslivets parter, ikke-statlige organisasjoner og andre organer som deltar i kampen mot sosial utstøting og fattigdom. I all virksomhet innenfor rammen av programmet skal prinsippet om integrering av likestillingsaspektet respekteres.

4. Regler for framlegging av søknader om støtte

- Område 1:* Tiltak innenfor dette området vil fortrinnsvis bli gjennomført etter anbudsinnbydelser. Eurostat-framgangsmåtene får anvendelse ved samarbeid med nasjonale statistikkontorer.
- Område 2:* Tiltak innenfor område 2.1 vil hovedsakelig bli gjennomført etter årlige forslagsinnbydelser (visse møter/seminarer kan bli organisert direkte av Kommisjonen). Forslagene må omfatte organer, aktører og institusjoner fra minst tre medlemsstater, og kan framlegges for Kommisjonen enten av medlemsstater og/eller av andre viktige aktører under medvirkning fra medlemsstatene, eller av europeiske organisasjoner. Område 2.2 og 2.3 vil kreve egne anbudsinnbydelser.
- Område 3:* Innenfor område 3.1 gis det støtte til europeiske nettverk som tilfredsstiller kriteriene fastsatt av Kommisjonen etter framgangsmåten nevnt i artikkel 8 nr. 2. Det kan gis støtte til område 3.2 på grunnlag av søknad om tilskudd fra medlemsstatene.

5. Gjennomføring av virksomheten

Den virksomheten som skal gjennomføres, kan finansieres ved kontrakter om tjenesteyting etter anbudsinnbydelser, eller ved tilskudd til samfinansiering med andre kilder. I sistnevnte tilfelle skal den økonomiske støtten fra Kommisjonen normalt ikke overskride 80 % av mottakerens faktisk påløpne kostnader.

Kommisjonen kan ved gjennomføringen av programmet få behov for tilleggsmidler, herunder til sakkyndige. Avgjørelse om slike behov vil bli tatt i forbindelse med Kommisjonens løpende vurdering av tildelingen av midler.

Ved gjennomføringen av programmet kan Kommisjonen benytte teknisk og/eller administrativ bistand (kartlegging, forberedelse, forvaltning, overvåking, revisjon og kontroll) til gjensidig nytte for Kommisjonen og mottakerne.

Kommisjonen kan også iverksette tiltak med henblikk på informasjon, offentliggjøring og spredning. Den kan dessuten iverksette vurderingsundersøkelser og organisere seminarer, arbeidsgrupper eller andre møter med sakkyndige.

Tiltakene skal fullt ut respektere prinsippene om datasikring.